

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 105/09-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 2. apríla 2009 predbežne prerokoval sťažnosť A. K., K., vo veci namietaného porušenia jej práv postupom Okresného súdu Košice I v konaní vedenom pod sp. zn. 30 Cb 93/98 a sp. zn. 28 Cb 29/03 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť A. K. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 11. septembra 2008 doručená sťažnosť A. K., K. (ďalej len „sťažovateľka“), v ktorej namietala porušenie svojich práv postupom Okresného súdu Košice I (ďalej len „okresný súd“) v súvislosti s konaním v jednej a tej istej veci, ktorú okresný súd viedol pod dvomi spisovými značkami, a to pod sp. zn. 30 Cb 93/98 a sp. zn. 28 Cb 29/03.

Ústavný súd si ešte pred predbežným prerokovaním sťažnosti vyžiadal od predsedu okresného súdu informáciu o stave namietaných konaní a predloženie spisu. Predseda okresného súdu oznámil, že okresný súd „... zistil, že jedna vec bola vedená pod dvoma

spisovými značkami a to sp. zn. 30 Cb/93/1998 a pod sp. zn. 28 Cb/29/2003. Konanie pod sp. zn. 30 Cb/93/1998 bolo konanie, ktoré bolo vedené do právoplatnosti rozsudku Krajského súdu v Košiciach zo dňa 23. 6. 2000, ktorým bol potvrdený rozsudok Okresného súdu Košice I zo dňa 5. 3. 1999 do mimoriadneho dovolania prokurátora Slovenskej republiky.

Od právoplatnosti dovolacieho rozsudku Najvyššieho súdu SR zo dňa 27. 3. 2002 bola vec vedená pod sp. zn. 28 Cb/29/2003 a uznesením zo dňa 7. 10. 2003, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 30. 10. 2003 bolo konanie právoplatne skončené.“

Zo spisu ústavný súd zistil tieto skutočnosti:

Konanie začalo návrhom žalobkyne (S., a. s.) z 29. septembra 1997 na vydanie platobného rozkazu. Po podaní odporu 6. novembra 1997 proti platobnému rozkazu sp. zn. Rob 2527/97 z 13. októbra 1997 bola vec vedená na okresnom súde pod sp. zn. 30 Cb 93/98. Okresný súd rozsudkom č. k. 30 Cb 93/98-14 z 5. marca 1999 zaviazal žalovanú zaplatiť žalobkyni dlžnú sumu 1 540 Sk so 17,5 % úrokom. Krajský súd v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom č. k. 1 Cob 222/99-28 z 23. júna 2000 rozsudok okresného súdu potvrdil, a tento sa stal právoplatným 1. augusta 2000. Na základe mimoriadneho dovolania Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom sp. zn. 1 M Obdo 3/01 z 27. marca 2002 napadnutý rozsudok krajského súdu zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie; toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 6. júna 2002.

Z Krajského súdu v Bratislave, Justičnej pokladnice 5. marca 2007 bola sťažovateľke doručená výzva na dobrovoľné plnenie týkajúce sa zaplataenia súdneho poplatku za odvolanie proti napadnutému rozsudku č. k. 30 Cb 93/98-14 z 5. marca 1999. Preto 16. marca 2007 požiadala okresný súd o potvrdenie, že v súvislosti s odvolaním proti označenému rozsudku zaplatila súdny poplatok. Okresný súd jej však do dňa podania sťažnosti ústavnému súdu neodpovedal.

V nadväznosti na túto žiadosť predseda okresného súdu spísal 19. apríla 2007 úradný záznam, v ktorom uviedol, že spis sp. zn. 30 Cb 93/98 bol omylom v roku 2002 uložený do archívu a vzhľadom na toto zistenie prideliť vec novému zákonnému sudcovi (pôvodná

zákonná sudkyňa bola preložená na krajský súd). Zákonný sudca 11. mája 2007 vyzval účastníkov konania, aby oznámili, či trvajú na podanej žalobe z 24. septembra 1997 (doručenej okresnému súdu 29. septembra 1997).

Dňa 11. septembra 2007 obchodná spoločnosť E., s. r. o., oznámila okresnému súdu, že na ňu bola postúpená pohľadávka pôvodnej žalobkyne aj voči sťažovateľke; vyslovila súhlas so vstupom do konania a trvala na návrhu (žalobe). Okresný súd v nadväznosti na to uznesením č. k. 30 Cb 93/98-72 z 8. októbra 2007 rozhodol o pripustení vstupu do konania obchodnej spoločnosti E., s. r. o., namiesto S., a. s.

Sťažovateľka proti tomuto uzneseniu 20. novembra 2007 podala odvolanie argumentujúc, že okresný súd uznesením č. k. 28 Cb 29/03-17 zo 7. októbra 2003 rozhodol tak, že konanie v tejto veci zastavil, pretože obchodná spoločnosť E., s. r. o., zobrala návrh v celom rozsahu späť a žiadala konanie zastaviť. Sťažovateľka s tým súhlasila, a aj preto nežiadala priznať jej vzniknutú škodu a aj trovy konania. Sťažovateľka namietala, že po štyroch rokoch tá istá spoločnosť vstúpila do konania sp. zn. 30 Cb 93/98, a preto 5. decembra 2007 okresnému súdu oznámila, že s rozhodnutím okresného súdu bez nariadenia pojednávania nesúhlasí, namietla zaujatosť všetkých sudcov okresného súdu a priložila k týmto prípisom uznesenie o zastavení konania č. k. 28 Cb 29/03-17 zo 7. októbra 2003 s vyznačením jeho právoplatnosti 30. októbra 2003.

Vo vyjadrení k odvolaniu sťažovateľky zo 6. decembra 2007 sama obchodná spoločnosť E., s. r. o., uviedla, že v konaní vedenom pod sp. zn. 30 Cb 93/98 a sp. zn. 28 Cb 29/03 ide o tú istú vec, ku ktorej došlo v dôsledku chyby pri manipulácií so spismi na okresnom súde. Súčasne navrhla odvolanie sťažovateľky zamietnuť, pretože bola toho názoru, že súd musí o návrhu účastníkov konania v súvislosti s postúpenou pohľadávkou rozhodnúť.

Sťažovateľka bola vyzvaná na zaplatenie súdneho poplatku 2 000 Sk za rozhodnutie o námietke zaujatosti z 5. decembra 2007. V nadväznosti na to sťažovateľka žiadosťou z 3. marca 2008 požiadala vzhľadom na svoju osobnú a sociálnu situáciu o oslobodenie od

súdnych poplatkov; 12. mája 2008 predložila okresnému súdu potvrdenie o svojich osobných, majetkových a zárobkových pomeroch. Okresný súd uznesením č. k. 30 Cb 93/98-112 z 23. júna 2008 sťažovateľke priznal oslobodenie od súdnych poplatkov (toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť 3. júla 2008).

Obchodná spoločnosť E., s. r. o., podaním z 30. júna 2008 (doručeným 1. júla 2008) predložila krajskému súdu späťvzatie žaloby v celom rozsahu.

Krajský súd uznesením č. k. 3 Cob 26/2008-117 z 3. júla 2008 rozhodol o odvolaní sťažovateľky proti uzneseniu okresného súdu č. k. 30 Cb 93/98-72 z 8. októbra 2007, ktorým pripustil vstup obchodnej spoločnosti E., s. r. o., do konania tak, že toto uznesenie zrušil. Odôvodnil to tým, že na okresnom súde bola jedna vec vedená pod dvoma spisovými značkami, a to pod sp. zn. 30 Cb 93/98 a sp. zn. 28 Cb 29/03.

Krajský súd v odôvodnení uznesenia č. k. 3 Cob/26/2008-117 z 3. júla 2008 uviedol:
„Po právoplatnom rozhodnutí o zastavení konania už nie je možné vo veci samej ďalej konať. Okrem toho o návrhu, o ktorom súd prvého stupňa rozhodoval, bolo už právoplatne rozhodnuté uznesením z 8. 7 2003.

Na základe takto zisteného skutkového a právneho stavu odvolací súd podľa § 221 ods. 1 písm. d) O. s. p. napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa o pripustení zmeny v osobe žalobcu zrušil. Vzhľadom na uvedené je už bezpredmetné rozhodovať o vylúčení sudcov Okresného súdu Košice I.“

Aj po tomto rozhodnutí okresný súd žiadal 2. októbra 2008 od sťažovateľky potvrdenie, že zaplatila súdny poplatok 500 Sk za odvolanie proti rozsudku č. k. 30 Cb 93/98-14 z 5. marca 1998, ktorý mala zaplatiť na základe uznesenia č. k. 30 Cb 93/98-17, ktoré prevzala 3. júna 1998. Sťažovateľka v písomnej korešpondencii s okresným súdom uviedla, že v roku 2003 bolo konanie vedené proti nej právoplatne skončené v jej prospech, a tak v roku 2005 veci skartovala, takže nemá žiadny doklad.

Okresný súd vo svojom vyjadrení sťažovateľke z 19. januára 2009 v súlade s uznesením krajského súdu č. k. 3 Cob 26/2008-117 z 3. júla 2008 k oslobodeniu od súdnych poplatkov uviedol, že konanie bolo právoplatne skončené 30. októbra 2003 a vo veci už nemožno konať. Čo sa týka oslobodenia od súdnych poplatkov (v súvislosti s požadovaným zaplatením súdneho poplatku 500 Sk za odvolanie podané v roku 1998) konštatoval, že *„Ak nerozhodne súd inak, vzťahuje sa oslobodenie na celé konanie a má i spätnú účinnosť; poplatky zaplatené pred rozhodnutím o oslobodení sa však nevracajú“*.

II.

Ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv alebo slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Podľa ustanovenia § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde jednou z podmienok prijatia sťažnosti na ďalšie konanie pred ústavným súdom podľa čl. 127 ústavy je jej podanie v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu, ktorým malo byť spôsobené namietané porušenie základného práva. Nedodržanie tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie sťažnosti (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Sťažovateľka tvrdí, že postupom okresného súdu došlo k porušeniu jej základných práv, za ktoré považuje prieťahy v konaní, nezákonné uznesenia a vedenie dvoch konaní v jednej veci.

Ústavný súd zistil, že vec sťažovateľky bola vedená na okresnom súde pod dvomi spisovými značkami, nie však súbežne, ale v časovej následnosti, ktorej časovou hranicou bolo právoplatné rozhodnutie dovolacieho súdu sp. zn. 1 M Obdo 3/01 z 27. marca 2002 (právoplatné 6. júna 2002), keď do právoplatnosti tohto rozhodnutia bola vec vedená pod sp. zn. 30 Cb 93/98 a po tomto dátume pod sp. zn. 28 Cb 29/03.

Konanie vedené pod sp. zn. 28 Cb 29/03 bolo teda právoplatne skončené uznesením okresného súdu č. k. 28 Cb 29/03-17 zo 7. októbra 2003 (právoplatné 30. októbra 2003). V konaní pod sp. zn. 30 Cb 93/98 v tej istej veci sa pokračovalo (v dôsledku manipulačnej chyby so spismi). Krajský súd v uznesení sp. zn. 3 Cob/26/2008 z 3. júla 2008 potvrdil právoplatné skončenie konania vedeného pod sp. zn. 28 Cb/29/2003 30. októbra 2003 s tým, že po právoplatnom skončení konania už nemožno vo veci samej konať.

Sťažovateľka doručila ústavnému súdu svoju sťažnosť 11. septembra 2008. Znamená to, že ju doručila po uplynutí lehoty ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde (keď aj krajský súd konštatoval právoplatné skončenie konania 30. októbra 2003), t. j. oneskorene, a preto ústavný súd sťažnosť sťažovateľky odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako podanú oneskorene.

Jedinou otvorenou otázkou, ktorá ostala v súvislosti s konaním vedeným pod sp. zn. 30 Cb 93/98, je otázka zaplatenia súdneho poplatku (500 Sk) a jeho vymáhania Krajským súdom v Bratislave, Justičnou pokladnicou, ktorý mala sťažovateľka zaplatiť na základe uznesenia č. k. 30 Cb 93/98-17, ktoré prevzala 3. júna 1998. Sťažovateľka sama nespochybňuje nezaplatenie súdneho poplatku, naopak, žiadosťou z 28. októbra 2008 požiadala späťne o oslobodenie od súdnych poplatkov. Táto otázka však nepatrí do právomoci ústavného súdu a ústavný súd ju nemôže riešiť v konaní o sťažnosti. Ústavný súd preto túto časť sťažnosti odmietol pre nedostatok svojej právomoci. Navyše zo spisu ústavný súd zistil, že všeobecné súdy t. č. túto otázku aj riešia.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti bolo už bez právneho významu rozhodovať o ustanovení advokáta a o ďalších otázkach, ktoré sťažovateľka vo svojej sťažnosti požadovala riešiť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. apríla 2009